

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

The Skills of School Administrators in the 21st Century and Academic Administration
of Educational Institutions in Udonthani Province under the office of Secondary
Education Area District 20

พงษ์ศักดิ์ ผกามาศ^{1*}, นงคราญ อนุกุล², วิรัช พิมพา³, ณัฐชยา สมมาตเดชสกุล⁴, และ ทวีศิลป์ สารแสน⁵

Phongsak Phakamach¹, Nongkran Anukul², Wirat Pimpa³, Natchaya Sommartdejsakul⁴, and Taweetilp Sarasaen⁵

¹ผศ.ดร. อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, นครปฐม 73170

^{2,3}อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ขอนแก่น 40000

⁴อาจารย์ประจำ สถาบันนวัตกรรมทางการศึกษา สมาคมส่งเสริมการศึกษาทางเลือก

⁵ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น, ขอนแก่น 40000

¹Assist. Prof. Dr., Rajamangala University of Technology, Nakhon Pathom 73170

^{2,3}Lecturer, Faculty of Education, Northeastern University, Khon Kaen 40000

⁴Lecturer, Educational Innovation Institute, Promote Alternative Education Association

⁵Education Specialist, Khon kaen Provincial Education Office, Khon Kaen 40000

Received: 7 September 2024

Revised: 23 December 2024

Accepted: 23 December 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี 2) ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 355 คน โดยใช้การเทียบสัดส่วนและวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะการเปลี่ยนแปลงและการใช้เทคโนโลยี และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะการสื่อสารและการสร้างความร่วมมือ 2) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานีโดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ และ 3) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นระดับสูงในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21; การบริหารงานวิชาการ; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

*Corresponding author: phongsak.pha@rmutr.ac.th

Abstract

The purposes of this research were to study: 1) skill level of school administrators in the 21st century of educational institutions in Udonthani province; 2) academic administration level of educational institutions in Udonthani province; and 3) the relationship between the skills of school administrators in the 21st century and the academic administration of educational institutions in Udonthani province under the office of secondary education area district 20. The research sample were 355 school administrators and teachers were obtained from proportionally simple random sampling method. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire. The statistics used in data analysis included mean, standard deviation, and Pearson correlation coefficient.

The research results were as follows: 1) The skills of school administrators in the 21st century of educational institutions in Udonthani province overall average was at a high level. The areas with the highest average were transformation skills and the use of technology, and the areas with the lowest average were communication skills and collaboration; 2) The academic administration of educational institutions in Udonthani province as a whole was at a high level. The area with the highest average was media development and educational innovation, and the area with the lowest average was measuring and evaluating learning outcomes; and 3) The skills of school administrators in the 21st century and academic administration of educational institutions in Udonthani province under the office of secondary education area district 20 were in high positive relation and had statistical significance at the .01 level.

Keywords: Skills of School Administrators in the ๒๑st Century; Academic Administration; Office of Secondary Education Area District ๒๐

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พัฒนาการของโลกในศตวรรษที่ 21 มีความก้าวหน้าทางด้านระบบไอซีทีอย่างรวดเร็วและเป็นปัจจัยหลักสำคัญในการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของมนุษย์ในปัจจุบัน ซึ่งกลายเป็นโจทย์สำคัญสำหรับการเปลี่ยนแปลงและการสร้างพัฒนาการสมัยใหม่ในหลาย ๆ เรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำไปประยุกต์ใช้สำหรับการจัดการศึกษา (Chiou, 2020; พงษ์ศักดิ์ ผกามาต, 2566) เนื่องจากทุกฝ่ายต่างมองเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนมากขึ้นจากอดีตและความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวางแผนการบริหารจัดการการศึกษาที่ดีและสอดคล้องกับสถานการณ์การศึกษายุคดิจิทัล เพราะการก้าวข้ามที่ช้าจะทำให้เราเสียโอกาสอีกมากมายในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ การจัดการศึกษาจึงเป็นอีกประเด็นสำคัญซึ่งจะต้องก้าวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลง

แล้วยังจะต้องนำมาใช้เป็นกลไกสำคัญเพื่อการขับเคลื่อนภาคส่วนอื่น ๆ ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ความเปลี่ยนแปลงไปสู่การพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศให้ทัดเทียมกับนานาชาติประเทศเป็นสำคัญ (Sinlarat, 2020; พงษ์ศักดิ์ ผกามาศ และคณะ, 2565ก)

เมื่อพิจารณาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรู้ความสามารถ รวมถึงความชำนาญการของผู้บริหารในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่แบบมืออาชีพทั้งในด้านการกำหนดทิศทางนโยบายและนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ อีกทั้งยังมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น ๆ รวมถึงสามารถใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม เพื่อให้การบริหารจัดการสถานศึกษาประสิทธิภาพสูงสุด (สุริยะ วชิรวงศ์ไพศาล และคณะ, 2564) อย่างไรก็ตาม ในการที่จะผสมผสานทักษะการบริหารสถานศึกษาที่เป็นเลิศเพื่อบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ผู้ที่มีอิทธิพลในการบริหารการศึกษาและส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพนั้น ย่อมจะขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาและนโยบายต่าง ๆ ของการจัดการศึกษาเป็นสำคัญ โดยจะเห็นได้ว่าบทบาทหน้าที่รวมถึงความรับผิดชอบของผู้บริหารมีมากมายตามวาระที่กำหนด ดังนั้น ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารต้องให้ความสนใจโดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานวิชาการ อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่จะต้องมีคุณลักษณะที่โดดเด่น ได้แก่ มีทักษะทางปัญญาสูง มีเจตคติที่ดีและจิตเชิงสร้างสรรค์ มีการปรับตัวและมุ่งมั่นความสำเร็จ การที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารงานให้ถือว่ามีคุณภาพได้นั้น สิ่งสำคัญที่สุด คือ ตัวผู้บริหารเองก็ต้องมีคุณภาพด้วยเช่นกัน โดยต้องพัฒนาตนเองให้มีความเป็นผู้นำหรือภาวะผู้นำที่ต้องนำความเปลี่ยนแปลงและมีความสามารถในการใช้ทักษะการบริหารจัดการยุคใหม่ได้ตามกรอบนโยบายการปฏิรูปการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Sinlarat, 2020; Costanza, 2022; พงษ์ศักดิ์ ผกามาศ และคณะ, 2566)

ส่วนงานวิชาการถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์และนโยบายการศึกษาของชาติซึ่งจะขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้งานการเรียนการสอน งานสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนหรือนวัตกรรมการเรียนรู้โดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา (Phakamach et al., 2022) งานวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา งานประชุมอบรมทางวิชาการ งานพัฒนาครูผู้สอนรวมถึงบุคลากรทางการศึกษา การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ และการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรมทางการศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้กิจกรรมดังกล่าว เป็นกลไกหลักเพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้เชิงประจักษ์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น งานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นประเภทใดและระดับใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณา ได้จากงานวิชาการที่ปรากฏแทบทั้งสิ้น (ณัฐพงษ์ ปริชานนทกุล, 2563)

นอกจากนี้ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จังหวัดอุดรธานีเป็นหน่วยจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนกลยุทธ์ในการจัดการศึกษา โดยได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดจัดทำแผนกลยุทธ์ทางการศึกษาขึ้น แต่ในการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาที่ผ่านมายังพบกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เช่น บุคลากรที่เป็นคณะทำงานรวมถึงงบประมาณที่มีไม่เพียงพอ

ต่อการสนับสนุนการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ (พงษ์ศักดิ์ ผกามาศ และคณะ, 2565ข) นอกจากนี้ยังพบปัญหาด้านสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น สภาวะทางเศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยีดิจิทัลซึ่งถือเป็นปัญหาที่สำคัญเช่นกัน การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จะเป็นอุปสรรคต่อการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาแล้วยังอาจส่งผลกระทบต่อ การปรับปรุงแบบและการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาในอนาคตให้ดีขึ้นอีกด้วย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องทบทวนแนวคิดและทิศทางการพัฒนาการศึกษาเพื่อวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนและคุณภาพของผู้เรียนในอนาคต (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20, 2566) จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการนั้นล้วนมีความสัมพันธ์กันหลากหลายประการ คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 เพื่อที่ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารและการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้ตรงตามเป้าประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

นิยามศัพท์เฉพาะ

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความรู้ความสามารถรวมถึงความชำนาญการในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่อย่างมืออาชีพ มีการกำหนดวิสัยทัศน์การบริหาร การพัฒนากระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์และทันโลก อีกทั้งยังมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น ๆ และสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และมีประสิทธิภาพสูงสุด

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี หมายถึง รูปแบบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นกิจกรรมการบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ การจัดกระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา การนิเทศการศึกษาและพัฒนาบุคลากร การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และอบรมสัมมนาทางวิชาการ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นกลไกการบริหารงานวิชาการสำหรับครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาโดยมุ่งประเด็นให้ผู้เรียนบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

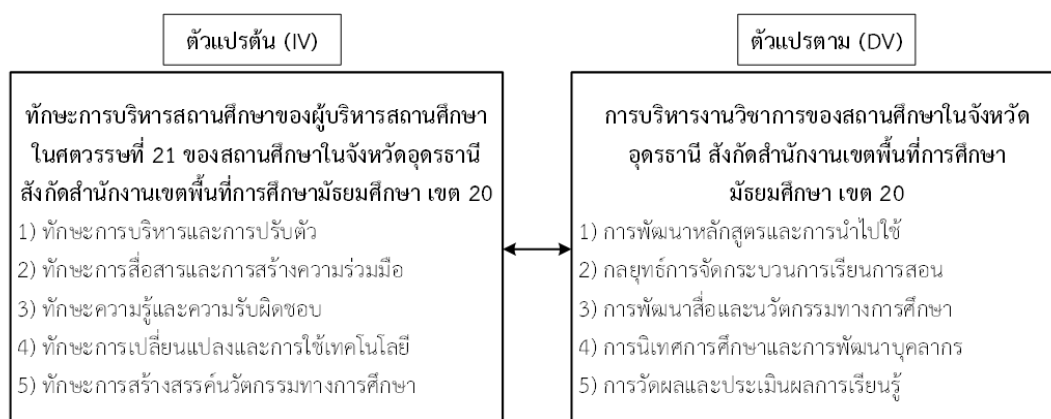
ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ประกอบด้วย 1) ทักษะการบริหารและการปรับตัว 2) ทักษะการสื่อสารและการสร้างความร่วมมือ 3) ทักษะความรู้และความรับผิดชอบ 4) ทักษะการเปลี่ยนแปลงและการใช้เทคโนโลยี และ 5) ทักษะการสร้างสรค์นวัตกรรมทางการศึกษากับการบริหารงานวิชาการที่ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ 2) การจัดกระบวนการเรียนการสอน 3) การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา 4) การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากร และ 5) การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี และความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรม เอกสาร บทความวิชาการ และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ คณะผู้วิจัยจึงนำมาออกแบบกระบวนการวิจัยโดยกำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัยเพื่อแสวงหาคำตอบ แสดงดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากร (Populations) ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนเขตจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จาก 63 โรงเรียน จำนวน 3,264 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนเขตจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ได้จากการกำหนดขนาดของด้วยสูตรคำนวณการหาจำนวน กลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ ใช้การเทียบสัดส่วนและวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับฉลากได้กลุ่มตัวอย่าง สำหรับการวิจัยโดยเป็นผู้บริหาร จำนวน 126 คน และครูผู้สอน จำนวน 229 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 355 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการเกี่ยวกับ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 คณะผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบ ของทักษะการบริหารของนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 10 คน ได้องค์ประกอบทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะ การบริหารและการปรับตัว 2) ทักษะการสื่อสารและการสร้างความร่วมมือ 3) ทักษะความรู้และความรับผิดชอบ 4) ทักษะการเปลี่ยนแปลงและการใช้เทคโนโลยี และ 5) ทักษะการสร้างสร้งสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษา เป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ 4.21–5.00 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด 3.41–4.20 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก 2.61–3.40 หมายถึง ระดับ การปฏิบัติปานกลาง 1.81–2.60 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย และ 1.00–1.80 หมายถึง ระดับการปฏิบัติ น้อยที่สุด โดยช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้นกำหนดได้จากสูตร = $(5-1)/5 = 0.8$

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 คณะผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ ของนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 10 คน ได้องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการที่นำมาใช้ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ 2) กลยุทธ์การจัด กระบวนการเรียนการสอน 3) การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา 4) การนิเทศการศึกษาและการพัฒนา บุคลากร และ 5) การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ตเช่นเดียวกับตอนที่ 2

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามสำหรับหาคำตอบตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสำหรับเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) การใช้ภาษาและถ้อยคำ (Wording) โดยหาค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.72-1.00

3.3 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มทดลองที่เป็นผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวลำภูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.4 นำแบบสอบถามที่มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .958

3.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างการวิจัยที่กำหนดเพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสร้างลิงค์บนระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ได้รับข้อมูลกลับมา จำนวน 355 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด โดยเก็บข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2566

5. การวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยดำเนินการดังนี้

5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี และการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีการแปลผลค่าความสัมพันธ์ (r) ดังนี้ 0.81–1.00 หมายถึง ความสัมพันธ์ระดับสูง 0.61–0.80 หมายถึง ความสัมพันธ์ระดับค่อนข้างสูง 0.41–0.60 หมายถึง ความสัมพันธ์ระดับปานกลาง 0.21–0.40 หมายถึง ความสัมพันธ์ระดับค่อนข้างต่ำ 0.00–0.20 หมายถึง ความสัมพันธ์ระดับต่ำ และ 0 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยสามารถแสดงผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 แสดงดังตาราง 1

ตาราง 1 ระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยภาพรวมและรายด้าน

n = 355

ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติของผู้บริหาร			อันดับ
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	
1	ทักษะการบริหารและการปรับตัว	4.18	0.66	มาก	4
2	ทักษะการสื่อสารและการสร้างความร่วมมือ	4.14	0.58	มาก	5
3	ทักษะความรู้และความรับผิดชอบ	4.20	0.61	มาก	3
4	ทักษะการเปลี่ยนแปลงและการใช้เทคโนโลยี	4.28	0.63	มากที่สุด	1
5	ทักษะการสร้างสรค์นวัตกรรมทางการศึกษา	4.22	0.59	มากที่สุด	2
	เฉลี่ย	4.20	0.61	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($x = 4.20$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะการเปลี่ยนแปลงและการใช้เทคโนโลยี ($x = 4.28$) รองลงมา คือ ทักษะการสร้างสรค์นวัตกรรมทางการศึกษา ($x = 4.22$) ทักษะความรู้และความรับผิดชอบ ($x = 4.20$) ทักษะการบริหารและการปรับตัว ($x = 4.18$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะการสื่อสารและการสร้างความร่วมมือ ($x = 4.14$) ตามลำดับ

2. ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 แสดงดังตาราง 2

ตาราง 2 ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

n = 355

ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติของผู้บริหาร			อันดับ
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	
1	การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้	4.15	0.62	มาก	4
2	กลยุทธ์การจัดกระบวนการเรียนการสอน	4.17	0.59	มาก	3
3	การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา	4.30	0.61	มากที่สุด	1
4	การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากร	4.22	0.58	มากที่สุด	2
5	การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้	4.13	0.62	มาก	5
	เฉลี่ย	4.19	0.60	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($x=4.19$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา ($x=4.30$) รองลงมา คือ การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาบุคลากร ($x=4.22$) กลยุทธ์การจัดกระบวนการเรียนการสอน ($x=4.17$) การพัฒนาหลักสูตรและ การนำไปใช้ ($x=4.15$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ($x=4.13$) ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหาร งานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 เป็นการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น (IV) กับตัวแปรตาม (DV) โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ซึ่งพิจารณาจากค่าสหสัมพันธ์ ที่คำนวณได้ แสดงดังตาราง 3

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_{tot}
X_1	.811**	.804**	.847**	.862**	.811**	.889**
X_2	.789**	.848**	.879**	.971**	.946**	.953**
X_3	.842**	.793**	.814**	.806**	.809**	.852**
X_4	.902**	.792**	.851**	.788**	.707**	.865**
X_5	.801**	.879**	.864**	.799**	.802**	.886**
X_{tot}	.899**	.902**	.905**	.922**	.889**	.962**

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .962$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัด อุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ทักษะด้านการสื่อสารและความร่วมมือ (X_2) ($r = .953$) รองลงมา คือ ทักษะการบริหารและการปรับตัว (X_1) ($r = .889$) และด้านที่มีค่าความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ทักษะความรู้และความรับผิดชอบ (X_3) ($r = .852$) ดังนั้นสามารถกล่าวโดยสรุปจากผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีการดำเนินการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะการเปลี่ยนแปลงและการใช้เทคโนโลยี และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะการสื่อสารและการสร้างความร่วมมือ

2. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า มีการดำเนินการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

3. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีความสัมพันธ์ระดับสูงมากในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .962$) แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทุกด้าน ล้วนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ทักษะด้านการสื่อสารและความร่วมมือ (X_2) ($r = .953$) และด้านที่มีค่าความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ทักษะความรู้และความรับผิดชอบ (X_3) ($r = .852$) โดยทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ในภาพรวม

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สามารถนำมาสรุปและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีระดับการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะการเปลี่ยนแปลงและการใช้เทคโนโลยี ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารส่วนใหญ่ มีความสามารถในการคิดนอกกรอบ มีความคิดสร้างสรรค์ และคิดวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว โดยนำความรู้ประสบการณ์มาประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมทางการศึกษา ตลอดจนแสวงหาวิธีการทำงานและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้แก้ปัญหาในการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังเป็นการสร้างทางเลือกใหม่เพื่อเป็นแนวทางในขับเคลื่อนและการพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษาในพื้นที่อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทศนีย์ โมลางาม และคณะ (2564); พรหมพิริยะ พนาสนธิ์ และคณะ (2567) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในลักษณะเดียวกัน โดยผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21

โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุกรรยา อังคระษิ (2565); อุไรรัตน์ หาญธงไชย และกฤษฎ์ กิตติฐานัส (2566) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยผลการวิจัยพบข้อมูลในลักษณะเดียวกันว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะการบริหารการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษา

2. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า มีระดับการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานีมีการกำหนด นโยบาย เป้าหมาย และพันธกิจที่สนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาสื่อดิจิทัลและนวัตกรรมทางการศึกษาให้มีคุณภาพตลอดจน การปรับกระบวนการและกิจกรรมการเรียนการสอนเชิงรุก การปรับสภาพการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรตามแผนงานที่กำหนด ตลอดจนการสร้างร่วมมือในการพัฒนาทักษะด้านการเรียนการสอน โดยอาศัยสื่อดิจิทัลและนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ ลักษณะประภา สุวรรณสมบัติ (2565) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพสถานศึกษาตามแบบชีวิตวิถีใหม่ โดยผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาวัฒนธรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จิราภรณ์ วาสเอื้อวงศ์ (2565), พรหมพิริยะ พนาสนธิ์ และคณะ (2567) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยผลการวิจัยทั้งสองเรื่องพบข้อมูลในลักษณะเดียวกันว่า การบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนา นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเช่นกัน

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหาร งานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า ทักษะของผู้บริหารทั้งในภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์เชิงเส้นทิศทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญต่อการบริหาร งานวิชาการของสถานศึกษา เนื่องจากพลวัตรของการจัดการศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ผู้บริหาร จึงต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มีการพัฒนาทักษะของตนเองในด้านต่าง ๆ เพื่อให้สามารถ บริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ ซึ่งสอดคล้อง กับผลงานวิจัยของ ธีระพงษ์ เจริญศิริ และคณะ (2565) และพรหมพิริยะ พนาสนธิ์ และคณะ (2567) ที่ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาด้วยเช่นกัน โดยผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงเส้นทิศทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กาญจนา ภูมิมา (2565) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทักษะ การบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนจากกรณีศึกษา โดยผลการวิจัยพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวรรณ พาเหาะ และศิริรัตน์ ทองมีศรี (2566), อุไรรัตน์ หาญธงไชย และ กฤษฎี กิตติฐานัส (2566) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในลักษณะเดียวกันนี้ โดยผลการวิจัยพบข้อมูลว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงเส้นทิศทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้วยเช่นกัน

จากผลการวิจัยสามารถยืนยันได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีผลการวิจัยที่สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาและสามารถนำผลการวิจัยไปใช้สำหรับการพัฒนาผู้บริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในลำดับถัดไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้งในภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะความรู้และความรับผิดชอบ ดังนั้นผู้บริหารจึงควรพัฒนานตนเองให้มีความสามารถในการใช้ความรู้และสติปัญญาขั้นสูงแบบมืออาชีพ โดยเป็นผู้นำจากการอาศัยความรู้และสติปัญญาในการบริหารจัดการ มีความรับผิดชอบ เป็นตัวกลางหรือผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในความสำเร็จ ยอมรับความสามารถของผู้อื่นที่มีความแตกต่างกัน และเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน และสามารถนำพาสถานศึกษาเพื่อก้าวสู่ความสำเร็จและบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียนอันพึงประสงค์

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาทั้งในภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรพิจารณารูปแบบการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบมาตรฐานที่สามารถสะท้อนถึงคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริงให้มากขึ้น การใช้นวัตกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สมัยใหม่เพื่อสะท้อนคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้อาจอาศัยนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการวัดและประเมินผลทางการศึกษาสำหรับการจัดการเรียนรู้เพื่อบ่มงู่ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เชิงประจักษ์ต่อไป

1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ทั้งในภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงเส้นทางบวกในระดับสูงทุกด้าน โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ทักษะด้านการสื่อสารและความร่วมมือ และด้านที่มีค่าความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ทักษะความรู้และความรับผิดชอบ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรใช้ทักษะด้านการสื่อสารและความร่วมมือในการบริหารจัดการสถานศึกษา มีความรับผิดชอบในการกิจการจัดการศึกษา โดยเป็นผู้สื่อสารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้มาใช้นำหนดแนวทางและรูปแบบในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงลึกแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านทักษะความรู้และความรับผิดชอบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาของผู้บริหารให้มีสมรรถนะสูงขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านการพัฒนาสื่อดิจิทัลและนวัตกรรมทางการศึกษาสมัยใหม่ที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในยุคการศึกษาดิจิทัล เพื่อนำมาใช้กำหนดเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในบริบทอื่น ๆ เพื่อแสวงหาคำตอบเชิงลึกในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมของชาติต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา ภูมิมา. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนโสตศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร*, 5(3), 51-63.
- จิราภรณ์ วาสเอื้องศรี. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3. *วิทยานิพนธ์, การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา*.
- ณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล. (2563). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. *วิทยานิพนธ์, ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี*.
- ทัศนีย์ โกลางาม, พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์, และ มิตาภาณี พุ่มกล่อม (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(1), 51-63.
- ธีระพงษ์ เจริญศิริ, มิตาภาณี พุ่มกล่อม, และ พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 6(1), 102-116.
- พงษ์ศักดิ์ ผกามาศ. (2566). นวัตกรรมทางการศึกษา: องค์ประกอบและกลไกการพัฒนาสถาบันการศึกษาไทยสู่สากล. *วารสารการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 3(2), 161-179.
- พงษ์ศักดิ์ ผกามาศ, ดร.ณิ ปญฺจรัตนกร, ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์ และ สำเริง อ่อนสัมพันธ์. (2566). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารคुरुสภาวิทยากร*, 4(2), 132-147.

- พงษ์ศักดิ์ ผกามาศ, ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์ และสุริยะ วชิรวงศ์ไพศาล. (2565ก). แนวทางพัฒนาระบบไอซีทีเพื่อการจัดการนวัตกรรมการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในประเทศไทย. *วารสารการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 2(2), 109-130.
- พงษ์ศักดิ์ ผกามาศ, สุริยะ วชิรวงศ์ไพศาล และพิภพ วังเงิน. (2565ข). ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20. การประชุมทางวิชาการการวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 16, 26-27 สิงหาคม 2564.
- พรหมพิริยะ พนาสนธิ์, กรปภา เจริญชันษา, อรวรรณ ชมชัยยา และชัยการ วาทะงาม. (2567). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรสาคร สมุทรสงคราม. *วารสารบัณฑิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*, 22(1), 47-65.
- ลักษณะประภา สุวรรณสมบัติ. (2565). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพสถานศึกษาตามแบบชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์, ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุกรรยา อังคุระษี. (2565). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 2. วิทยานิพนธ์, ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. อุดรธานี: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุริยะ วชิรวงศ์ไพศาล, อนันต์ ศิลปี, วิรัช เจริญเชื้อ และพงษ์ศักดิ์ ผกามาศ. (2564). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยุคประเทศไทย 4.0 ภายใต้สถานการณ์วิกฤติใหม่ในประเทศไทย. การประชุมวิชาการระดับชาติเครือข่ายวิจัยสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ ครั้งที่ 14 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 5-6 สิงหาคม 2564. 869-844.
- สุวรรณา พาหะ และศิริรัตน์ ทองมีศรี. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร*, 7(4), 1155-1170.
- อุไรรัตน์ หาญธงไชย และกฤษฎี กิตติฐานิส. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษากลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารสันติสุขปริทรรศน์*, 5(1), 32-44.
- Chiou, H.-H. (2020). *The Impact of Situated Learning Activities on Technology University Students' Learning Outcome*. *Education + Training*, 63(3), 440-452.
- Costanza, F. (2022). Covid-related Educational Policies in Action: a System Dynamics View. *International Journal of Public Sector Management*, 35(4), 480-512.

- Phakamach, P., Senarith, P., & Wachirawongpaisarn, S. (2022). The Metaverse in Education: The Future of Immersive Teaching & Learning. *RICE Journal of Creative Entrepreneurship and Management*, 3(2), 75-88.
- Sinlarat, P. (2020). The Path to Excellence in Thai Education. *RICE Journal of Creative Entrepreneurship and Management*, 1(2), 60-75.